

עלון המרכז החינוכי- טיפולי לתלמידים כבדי שמיעה וחרשים, מחוז צפון

ינואר 2017

טבת תשע"ח

הורים, תלמידים וצוות יקר,

עלון זה, השלישי לשנה"ל תשע"ח עוסק בפעילות חברתית בקבוצת השווים. לכל אורך הדרך ובמיוחד בשנים האחרונות אנו שמים דגש על עבודה בתחומים החברתיים- רגשיים בד בבד לעבודה הלימודית- פדגוגית, מתוך מודעות והבנה להשפעת התחום הרגשי חברתי על התפקוד הכולל של התלמיד וכאדם בוגר בעתיד.

עלון זה מהווה דוגמא מייצגת לעשייה הפורה ותרומתה לתלמידים. להלן מספר ציטוטים מעלון זה המבטאים את חדות העשייה ותחושות התלמידים המשתתפים בפעילויות המגוונות המזמנות מפגשים בקבוצות השווים ובהם: שלוחות המרכז הטיפולי (בכרמיאל, מג'אר, נצרת, סחנין, טבריה, עכו ונהריה), פעילות בקבוצות חברתיות במסגרות החינוכיות של התלמידים, שיעורים מקוונים בלמידה מרחוק, קבוצת ילדי גן מיח"א ועוד.

"הקניית מיומנויות ואסטרטגיות של סינגור עצמי מדגישות את אחריות הלומד בהקשר ללקות השמיעה שלו ומעצימות אותו לשם רכישת מיומנויות תקשורתיות וחברתיות..." (פאתן עוואד אטרש- מורה בקורס מקווה- סינגור עצמי)

"הקורס תרם לי להאמין, לאהוב ולקבל את עצמי כמו שאני" (התלמיד/ה מ')

"הקורס גורם לי להיות בעל אישיות אמיצה וחזקה יותר" (התלמיד/ה ר')

"זה נעים ככה ופחות מפחיד שאני לא היחידה עם מכשירים וגם שיש לי שאלות, אני יכולה לבוא לשאול את החברים והם עוזרים לי" (התלמיד/ה ש')

"במרכז שלנו כולם עם מכשירים וכולם שווים. זה נחמד לשתף את החברים שלי במקרים נעימים וגם פחות נעימים ולהתייעץ איתם על כל מיני דברים" (התלמיד/ה א')

"מקום בטוח להתנסות ולשיפור מיומנויות חברתיות" (צוות מוביל תחום חברתי)

"הכי חשוב שלמות בלב" (בעקבות רשמים מצפייה בסרט "פלא")

"שיעור ראשון בלמידה מרחוק, צלילי אנגלית. תלמידה מתפרצת ושואלת, "האם כולם פה קשה לשמוע?", תלמיד אחר עונה "לי לא קשה לשמוע כאשר אני מרכיב מכשירים. כשאני מוריד אותם אז מאוד קשה לי לשמוע." היא עונה, "בסדר, אז הגעתי למקום הנכון."

מה שנותר זה לקרוא, ליהנות ולהתרגש.

קריאה מהנה!

اهلنا ،طلابنا وطاقمنا الاعزاء:

هذه هي النشرة الإخبارية الثالثة لهذه السنة، والتي تدور حول الفعاليات الاجتماعية في مجموعة السواسية. من خلال مسارنا التعليمي ، وبالسنوات الاخيرة بالذات، نشدد على اهمية العمل بالمجالات الإجتماعية - العاطفية في آنٍ واحدٍ مع العمل على المجال التعليمي. وذلك لإداركنا وفهمنا مدى تأثير المجال العاطفي الإجتماعي على الوظيفة العامة كتلميذ وكإنسان واع في المستقبل .

هذه النشرة هي بمثابة مثال الذي يُظهر العمل المثمر وتأثيره على الطلاب.

نعرض امامكم بعض من الإقتباسات من النشرة التي تُعبر عن بهجة العمل وشعور الطلاب المشاركين بالفعاليات المتنوعة ضمن لقاءات مجموعة السواسية في: فروع المركز العلاجي (كرميئيل، مغار، الناصرة،سخنين، طبريا، عكا ونهاريا) ، فعاليات بمجموعات اجتماعية ضمن الإطار التعليمي للطلاب، دروس محوسبة في التعلم عن بعد، مجموعة طلاب روضة ميخا وغيرها.

"إكتساب مهارات وطرق للمرافعة الذاتية ، يُظهرون ويشددون مسؤولية المتعلم لإصابة السمع لديه، ويشجعونه في اكتساب مهارات الاتصال والمهارات الإجتماعية" (فاتن عوض-اطرش معلمة دورة محوسبة- مرافعة ذاتية)
"الدورة ساعدتني في ان اؤمن وأتقبل نفسي كما انا" (الطالبة م).

"الدورة ساهمت في أن اكون ذو شخصية شجاعة وقوية اكثر" (الطالب/ة ر).

" هذا ممتع ويشعرنني اقل بالخوف لانني لست الوحيدة مع جهاز سمع، استطيع ان اسأل ما اريد دون تردد وأصدقائي يساعدوني" (الطالب/ة ش).

"في مركزنا ، جميعنا مع أجهزة سمع وجميعنا متساويين . هذا رائع ان تشرك اصدقائك بأحداث وأمور جيدة وغير جيدة تواجهها وأن تتشاور معهم الكثير من المواضيع" . (الطالب /ة أ).

"مكان آمن لتحسين المهارات الإجتماعية" (الطاقم الرائد في المجال الإجتماعي).

"النزاهة في القلب هي الأهم" (في اعقاب مشاهدة فيلم اعجوبة)

"الدرس الأول في التعلم عن بعد، نغمات اللغة الإنجليزية، طالبة تسأل: " هل السمع صعب هنا على الجميع؟"
طالبة اخرى تجيبها: " عندما أضع جهاز السمع لا اشعر بصعوبة في السمع، ولكن عندما لا أضعه يصعب علي ذلك كثيراً ."

تجيبها : " حسناً، لقد وصلت الى المكان الصحيح."

بقي فقط أن نقرأ، نستمتع ونتفاعل.

קבוצת השווים או קבוצות חברתיות במרכזנו

מזה כארבע שנים פועלות בחלק מבתי הספר במחוז צפון קבוצות חברתיות, קבוצות אלו מיועדות לתלמידים כבדי שמיעה הלומדים בשילוב האינדיבידואלי בבית ספר אחד. בניית הקבוצה נעשית בחשיבה משותפת עם הרכזת האזורית והקבוצות עצמן מונחות על ידי המורות המומחיות של התלמידים. כל הקבוצות מתקיימות במסגרת השעות הפרטניות שניתנות במהלך יום הלימודים.

ההשתתפות הפעילה בקבוצה החברתית מאפשרת לתלמידנו מקום בטוח להתנסות ולשפר מיומנויות תקשורתיות, אשר מסייעות לתפקודם הפסיכולוגי. בנוסף השתייכות לקבוצת השווים מסייעת בגיבוש הזהות. מחקרים מראים כי הימצאות בקבוצת השווים מאפשרת לתלמיד להכיר את עצמו לעומק, לתרגל ולפתח טכניקות חיברות וכישורים חברתיים. כמו כן לקשרים עם כבדי שמיעה נוספים בתקופת הילדות המוקדמת, ישנה חשיבות רבה מכיוון שהם מסייעים בפיתוח דימוי עצמי חיובי.

בשנתיים האחרונות הנושא החברתי בכלל וקבוצת השווים בפרט עלה לסדר היום גם מבחינה ארצית והוקם צוות היגוי חברתי ארצי שמורכב מנציגות מהמרכזים השונים. נציגות המרכז שלנו בצוות זה: טלי אילני, שרה שחאדה, אפרת כהן ומרגלית גינדי קריב.

בעקבות עבודת הצוות נפתחה השנה השתלמות ארצית למורות שמנחות קבוצות שווים, את ההשתלמות מלווה הפסיכולוג זוהר אליוסף. ההשתלמות עוסקת בהכרת חומר תאורטי רלוונטי, בניית מאגר פעילויות וכן התייעצות והתלבטות בנושאים שונים שעולים מהשטח.

אנו מזמינות מורות שמעוניינות לדעת יותר על קבוצות השווים החברתיות לפנות אלינו, ומקוות שתלמידים רבים יהיו שותפים לחוויה.

כתבו: טלי אילני, אפרת כהן, שרה שחאדה, מרגלית גינדי קריב

"מجموعة السواسية او مجموعات إجتماعية بمركزنا"

נعمل منذ اربع سنوات بقسم من المدارس بلواء الشمال، بمجموعات إجتماعية . هذه المجموعات مخصصة للطلاب الذين يعانون من اصابة بالسمع الذين يتعلمون بالدمج الفردي بمدرسة واحدة. بناء المجموعة يتم بتفكير مشترك مع المراكز اللوائية والمجموعات نفسها يرشدها معلمات مختصات. جميع المجموعات تقام في إطار الساعة الفردية التي تمرر خلال اليوم التعليمي. مشاركة فعالة بالمجموعة الاجتماعية تتيح لطلابنا مكان آمن في تحسين مهارات الاتصال لديه، والتي تساعد في وظيفته النفسية. بالإضافة الى ذلك ، الإنتماء لمجموعة السواسية تساعد في تشكيل وصقل الهوية. تُظهر الأبحاث أن التواجد في مجموعة السواسية يتيح للطلاب الفرصة في التعرف على نفسه أكثر، وأن يطور تقنيات ومهارات إجتماعية . وكذلك للعلاقات مع طلاب مع ضعف بالسمع اخرين بفترة الطفولة المبكرة، أهمية كبيرة وذلك لأنها تساعد في تطوير احترام الذات.

في السنتين الأخيرتين ، الموضوع الإجتماعي بشكل عام ومجموعة السواسية بشكل خاص أصبح ضمن الجدول اليومي من ناحية لوائية، وأقيم طاقم توجيه إجتماعي لوائي المركب من مندوبات من مراكز مختلفة. مندوبات مركزنا بهذا الطاقم هن: טלי אילני , שרה שחאדה, אפרת כהן ומרגלית גינדי קריב. في اعقاب عمل الطاقم، فُتحت السنة دورة استكمالية للمعلمات والتي يمررها مجموعة السواسية، ويرافق الدورة المعالج النفسي זוהר אליוסף. الدورة تتطرق بالأساس لمعرفة المواد النظرية ذات الصلة، بناء مجمع من الفعاليات وكذلك استشارة بمواضيع متعددة من حقل العمل.

ندعي المعلمات اللواتي يرغبن في المعرفة اكثر عن مجموعة السواسية بأن يتوجهوا الينا. ونأمل أن يشاركونا مجموعة كبيرة من الطلاب في التجربة.

טלי אילני, אפרת כהן, שרה שחאדה, מרגלית גינדי קריב

מجموعات إجتماعية

في مجال عملي في المدرسة الإعدادية مع أربع طالبات ذوي عسر سمعي، الفرصة متاحة أمامي للقيام بمجموعات إجتماعية خلال السنة الدراسية. في كل مرة أقوم بذلك أشعر بأن العلاقة بين الطالبات تزداد قوّة وتصبح أعمق، كما أنّ علاقتهنّ بي بدأت تأخذ طابع الصداقة .

في المدرسة أربع طالبات جميعهنّ في الصف الثامن، كل طالبتين في صف، هُنّ على تواصل دائم وعلى علاقة جيّدة مع بعضهنّ البعض. في الفصل الأول قمت مع الطالبات بفعالية بهدف التّعرف على بعضنا البعض بصورة أكبر، ولقد قمت بمشاركتهنّ في الفعالية، حيث قمنا بوضع ورقة بيضاء مقسومة الى نصفين على ظهر كل واحدة، في الجهة الأولى كان على كل طالبة كتابة صفة مميّزة عن الطالبة التي تحمل الورقة على ظهرها، وبعد الانتهاء من كتابة الصفات عن كلّ الطالبات، كان على كل طالبة كتابة أربع صفات تميّزها هي .

خلال كتابة الصفات على ظهر الأخريات ساد جوّ من الفرح والمحبة بين الطالبات، وعند البدء بكتابة كل طالبة للصفات التي تميّزها بشكل شخصي، أولّ ما قُمن بقوله أنّ هذه المهمة صعبة. وفي نهاية الفعالية قارنّا بين ما كتبت الطالبات الأخريات عن كل واحدة وبين ما كتبت كل طالبة عن نفسها، وتفاجأنا بأنّ أغلب الصفات كانت مشتركة في الجهتين عند كلّ طالبة .

إحدى الطالبات قالت بأنّه كان من الصّعب عليها إيجاد صفات جيّدة عن نفسها، ولكنّها استطاعت كتابة صفات إيجابية عن الأخريات بصورة سريعة، وطالبة أخرى أضافت أنّها فرحت كثيرًا عندما وجدت أنّ الأخريات يفكرن عنها بطريقة إيجابية .

أنا عن نفسي كمعلمة لهؤلاء الطالبات شعرت بجو لطيف وممتع، وبفرحة كبيرة عند سردهنّ لصفات إيجابية عن أنفسهنّ. أظنّ أنّه من المهمّ بين الحين والآخر القيام بمثل هذه الفعاليّات بين طلابنا لهدف تعزيز ثقتهم بأنفسهم ودعمهم من النّاحية الإجتماعية.

من: أمل زهراوي

קבוצות חברתיות

בתחום העבודה שלי בבית ספר חט"ב עם ארבע בנות לקויות שמיעה, מצליחה למצוא הזדמנויות רבות להקים קבוצות חברתיות במהלך השנה הלימודית.

כל פעם שבה אני מיישמת את זה, מרגישה שהקשר בין התלמידות רק הולך ומתחזק, ובמקביל, הקשר איתי הופך להיות קשר של חברות. בבית הספר ארבע תלמידות בכיתה ח', כל שתי תלמידות באותה כיתה. הן בקשר טוב ביחד.

בתחילת השנה, הייתה לנו פעילות היכרות, אשר בה כל תלמידה תכתוב על דף בשני צדדים, בצד הראשון צריכה לכתוב תכונה שמאפיינת את התלמידה שמולה. היה על כל תלמידה לכתוב ארבע תכונות שמאפיינות אותה גם.

תוך כדי כתיבת התכונות, התלמידות הביעו רגשות של אושר ושמחה. וכאשר הצטרפו לכתוב תכונות אישיות על עצמן, הן התקשו בזה. בסוף הפעילות הופתענו שרוב התכונות היו משותפות בשני הצדדים אצל כל תלמידה.

אחת התלמידות אמרה: " שקשה לה למצוא תכונות טובות על עצמה, " אבל היא הצליחה לכתוב תכונות טובות על האחרות.

תלמידה נוספת הוסיפה: "שמחתי מאד כשידעתי שהתלמידות האחרות חושבות עלי בצורה חיובית."

אני כמורה לתלמידות האלו, שמחתי מאד כשנתתי להן תכונות חיוביות. אני חושבת שצריך לעשות את הפעילות הזאת בכל הזדמנות. כי המטרה העיקרית הייתה העלאת הביטחון העצמי אצלן ועידודן מבחינה חברתית.

כתבה: אמל זהראוי

فیلم "اعجوبة"

مجموعة من المعلمين بالمركز العلاجي خرجوا لمشاهدة فيلم "اعجوبة".
الحماس والانفعال كانا كبيران جداً. الفيلم ايقظ الكثير من الافكار والاصداء له كانت مثيرة.
"لقد شاهدت الفيلم مع ابنتي، لقد كانت هذه تجربة جداً مثيرة ورائعة بالنسبة لها. الفيلم لائمه جيل ابنتي التي تبلغ الثامنة
والتي خرجت من الفيلم مع الكثير من الآراء والاحاديث حوله".

"الفيلم عبارة عن درس في تقبل المختلف، والذي يعرض الكثير من القضايا في العائلة من اجل التعامل مع تحديات
الحياة".

الفيلم ايقظ الكثير من الاحاسيس القوية، ولكن الاهم من ذلك هو شعور النزاهة في القلب. لا يوجد انسان منا متكامل،
لكل انسان توجد مشاكل خاصة وعلى المجتمع ان يتقبل كل انسان حسب جوهره وليس حسب مظهره".

"فيلم مثير .. يعصر الدموع وابتسامة لامعة من بينهم".

"اوچي" ولد طيب القلب ، يختبأ داخل الوجه المشوه ، يعبر عن مخاوفه من العالم الخارجي مع امل بالتغيير. الفيلم
عرض قضية هامة وهي علاقة الاخ مع الاهل ومع اوچي . من جهه ، تهتم بأخيها وقلقة عليه، ولكن العائلة ،
وبسبب التمرکز حول الاخ، تجاهلوا ما تمر به .

الفيلم يعرض محاولات العائلة في التعامل مع صراعات مختلفة.

من: نردین معلوف زريق- معالجة النطق

سרט "פלא"

קבוצות המורים של המרכז הטיפולי יצאו לצפייה משותפת בסרט "פלא".

ההתרגשות היתה רבה, הסרט עורר למחשבות רבות וההדים היו מרגשים.

"צפיתי בסרט אני והבת שלי, היתה חוויה מאד מעניינת עבור הבת שלי, היה מרגש ועמוק בצורה מאוזנת שכל כך
התאימה לילדה בת 8 שיצאה עם הרבה מה להגיד"

"הסרט הוא שיעור בקבלת השונה, אשר מציג את הסוגיות השונות שעולות בתוך המשפחה על מנת להתמודד עם
אתגרי החיים"

"הסרט מעורר הרבה תחושות עזות, אך הכי חשוב שלמות בלב. אף אחד מאיתנו לא מושלם, לכל אחד מאיתנו יש
בעיות שונות ועל החברה לקבל כל אדם כפי שהוא מבפנים ולא מבחוץ".

"סרט מרגש.. סוחט דמעות וחיוך נוצץ מבין הדמעות. אוגי ילד טוב לב המתחבא בתוך הפרצוף המעוות, מביע את
פחדיו מהעולם החיצוני עם תקווה לשינוי. הסרט העלה סוגייה חשובה והיא הקשר של האחות עם ההורים ועם
אוגי. מצד אחד היא דואגת לאחיה אבל המשפחה, בשל ההתמקדות באחיה, מתעלמת ממה שהיא עוברת. הסרט
מעלה קונפליקטים שהמשפחה מנסה להתמודד איתם".

מאת: נרדין מעלוף זריף, קלינאית תקשורת

תנו לילדכם מתנה

קורס "סינגור עצמי לתלמידי לק"ש בלמידה מרחוק

סינגור עצמי הוא תהליך טבעי שבו אדם משווה את עצמו לאחרים, תוך התייחסות לדברים המבדילים אותו מהאחר ולא אלו הדומים לו, כלומר במה אני שונה. תהליך זה מערב את מחשבותיו ומיומנויות התנהגות שלו ומאפשר לו כבר מגיל הילדות לערוך השוואה חברתית על בסיס ייחודיותו. כל אלו בונים את הבסיס ליכולת הילד ובעתיד המבוגר להציג את עצמו בחברה, לקדם את עצמו ואת השאיפות שלו בחברה.

מרבית הילדים בעלי לקות השמיעה הינם היחידים עם לקות שמיעה בקרב בני משפחתם וחבריהם. עובדה זו מונעת מהם את תהליך הלמידה שהמודל לחיקוי יכול לספק. לא פעם אנו נפגשים בילדים צעירים שמופתעים לפגוש במבוגרים בעלי לקות שמיעה או בילדים שבטוחים כי לקות השמיעה תעבור לכשיתבגרו.

מציאות זו עמדה לנגד עיני הוגי הקורס המתוקשב "סינגור עצמי" ב"מרכז החינוכי טיפולי לתלמידים חרשים וכבדי שמיעה". במסגרת הקורס אנו מזמנים לתלמידינו מפגש בלתי אמצעי עם קבוצת השווים להם, שגם להם יש לקות שמיעה (וגם דוברי עברית/ערבית, קבוצת בנים/בנות). הקורס מאפשר לתלמידינו ללמוד ולתרגל דרכים להציג עצמם, את לקות השמיעה ואת צרכיהם בסביבה יציבה, מוגנת ומכילה. צוות המורות המפעילות תומך ומעצים כל תלמיד בהתאם לאופיו הייחודי ובכך מתאפשר לתלמידים לרכוש כלים להתמודדות בחברה.

הקורס מתקיים מזה מספר שנים ומיועד לתלמידי חטיבת הביניים.

אל תשכחו - רישמו לעצמכם לברר בתחילת שנה הבאה את מועד פתיחת הקורס הקרוב!

מאת: פנינה מאור

اعطوا ابنائكم هدية..

"דورة المرافعة الذاتية لطلاب يعانون من الضعف السمعي بالتعلم عن بعد" المرافعة الذاتية هي عملية طبيعية التي بها يقارن الانسان نفسه بالآخرين، ويتطرق في ذلك الى الاشياء المختلف بها عن غيره وليس الى الاشياء المتشابهة. بهذه العملية تدخل الافكار والمهارات السلوكية للانسان التي تتيح له من جيل الطفولة، اجراء المقارنة الاجتماعية التي تتركز على اختلافه وتميزه.

كل هذه الامور تعتبر الاسس والركائز لقدرة الولد والشاب مستقبلاً، بأن يظهر نفسه بالمجتمع، وأن يطور نفسه وتطلعاته المستقبلية.

أغلبية الطلاب مع ضعف سمعي هم الوحيدون الذين يملكون ضعف سمعي في عائلتهم واصدقائهم. هذه الحقيقة تمنعهم من عملية التعلم التي بها يمكن الاكتفاء بالقوة. هذه الحقيقة تمنعهم من عملية التعلم التي بها القوية تعطي الاحساس بالاكتفاء.

نلتقي في بعض الاحيان باولاد وشباب الذين ينفاجون من لقاء شباب مع اصابة بالسمع، حيث انهم يؤمنون باختفاء مشكلة السمع عند البلوغ.

هذا الواقع هو ضد رؤية وافكار مفكري الدورة المحوسبة "المرافعة الذاتية" بالمركز العلاجي للطلاب مع اصابة بالسمع.

باطار الدورة، نتيح لطلابنا لقاء مع مجموعة السواسية التي لديهم ايضاً مشكلة سمع (متكلمي اللغة العربية والعبرية، مجموعات طلاب وطالبات). الدورة تتيح الفرصة لطلابنا بان يتعلموا ويتدربوا على طرق للتعريف عن انفسهم، عن اصابة السمع وعن احتياجاتهم ببيئة ثابتة ومحتوية.

طاقم المعلمات الفعالات يدعم ويعزز كل طالب وفقاً لطابعه الشخصي والخاص وهكذا يكتسبون الطلاب طرق وادوات لكيفية التعامل بالمجتمع.

الدورة تقام منذ عدة سنوات ومخصصة لطلاب المرحلة الاعدادية..

تذكروا فحص موعد افتتاح الدورة للسنة القادمة.

من : فنيנה מאור

لومדים למרחקים- دورة افتراضية للمرافعة الذاتية لمتكلمي اللغة العربية- الشجعان.

هذه هي السنة السادسة التي ارافق بها دورة المرافعة الذاتية لطلاب صفوف السادس حتى التاسع. من تجربتي مع طلاب مع ضعف بالسمع، اكتشفت أن بداخلهم قدرات عديدة التي بحاجة بأن نطورها ونعززها. رؤية الدورة الجديدة بُنيت بعد تفكير عميق وتجربة كبيرة في تدريس طلاب صفوف الرابع والخامس والأهمية الكبيرة في ان يتعرفوا على موضوع المرافعة الذاتية من جيل صغير. من أجل امتلاك مهارات اتصال اجتماعية مع مجموعة السواسية. خلال اللقاءات ، الطلاب يطورون معرفة شخصية عن طريق التعرف على صفاتهم الخارجية والداخلية ، نقاط قوة ونقاط ضعف. يكتشفون ويتعلمون على انفسهم. كذلك ، بتطرقون ببحث موضوع العسر السمعي ، طرق تعامل وحل مشاكل ، استراتيجيات لبحث احداث التي تحتاج الى رد فعل معين وتشغيل المهارات للمرافعة الذاتية. بالاضافة الى ذلك ، المعلمات يشددن من خلال اللقاء على المجال اللغوي الاتصالي والذي من خلاله يكتسب الطالب كلمات ومصطلحات جديدة باللغة الفصحى. مهم جداً ان نذكر بأن الطلاب فعالون جداً، يشاركون ويشركون تجاربهم مع باقي افراد المجموعة، يختلطون مع بعضهم ويشعرون الواحد بالآخر، يعبرون، يضحكون ويشعرون بالانتماء للمجموعة. الدروس تركز على مهام ، فعاليات، محادثة ، عرض افلام وحوار محوسب مع المعلمات ومجموعة السواسية. غالباً، نستعمل مغامرات واحداث من الحياة اليومية للطلاب لكي يستوعب اساس المواضيع المهمة وان يسهل عليه التعبير عن رأيه وافكاره ومشاعره. النقاشات التي تُخلق خلال الدرس بين الطلاب نفسهم وبين الطلاب والمعلمة ، يعززون الثقة بالنفس لدى الطلاب، يمنحهم الشعور بأنهم ليسو وحيدون وبأن هناك المزيد من الطلاب مروا بنفس التجارب. الجدير بالذكر ان التلاميذ والمعلمة يعملون سوياً من خلال التفاهم والاتفاق بأن كل المضامين التي تتناولها الدورة هي مضامين تحفظ بسرية تامة.

بعض الاقتباسات من طلاب دورة " مرافعة ذاتية - شجعان" المخصصة لطلاب الصفوف رابع حتى سادس:
م' : " الدورة ساعدتني في التعبير عن نفسي وان اشارك المجموعة في التجارب والاشياء التي احبها، انتظر اللقاء بفارغ الصبر."

م' : الدورة تشجعتني بأن اعبر عن نفسي وان اسال كل ما يخطر في ذهني وان اشارك الاخرين في ذلك. وبالاضافة الى ذلك، الدورة ساهمت في ان احب واتقبل نفسي كما انا."

ر' : الدورة رائعة ، تساعدني في ان اكون ذو شخصية شجاعة وقوية ، استمتع جداً في ان اتلقى دعم وتشجيع. الدورة تشعرتني براحة وبأني استطيع أن اعبر عن نفسي امام الاخرين دون تردد. شكرا جزيلاً للمعلمات."

ج' : " الدورة رائعة ، المضامين والمواضيع مشجعة جداً وداعمة. يتيحون لي الشعور بالقوة. التواضع يعلمنا ان نحب انفسنا كما نحن، ومن يحبنا يعطينا الحياة".

فاتن عواد اطرش
مرافقة دورة المرافعة الذاتية - الوسط العربي

לומדים למרחקים, קורס ווירטואלי סינגור עצמי דוברי ערבית – האמיצים

זאת השנה השישית בה אני מנחה קורס סינגור עצמי לתלמידים מכיתה ו' עד כיתה ט'. מניסיוני עם תלמידים כבדי שמיעה, גיליתי שבתלמידים אלו טמונים יכולות רבות הזקוקות לטיפול ולהעצמה.

"סינגור עצמי- האמיצים" הינו קורס וירטואלי חדש המיועד לתלמידים כבדי שמיעה דוברי ערבית הלומדים בכיתות ד' ו-ה'. זאת היא השנה הראשונה לקורס אשר משתתפים בו תלמידים בגיל בית ספר יסודי.

מטרת הקורסים היא הקניית מיומנויות ואסטרטגיות של סינגור עצמי, המדגישות את אחריות הלומד בהקשר ללקות השמיעה שלו ומעצימות אותו.

חזון הקורס החדש נבנה לאחר חשיבה מעמיקה וניסיון רב בהוראת תלמידים כיתות ד' ו-ה' והחשיבות הרבה בהיחשפות לנושא הסינגור העצמי מגיל צעיר, לשם רכישת מיומנויות תקשורתיות וחברתיות עם קבוצת השווים.

במהלך המפגשים, התלמידים מפתחים מודעות עצמית, באמצעות התייחסות לתכונותיהם החיצונות והפנימיות, נקודות חוזק ונקודות לחיזוק, מגלים ולומדים על עצמם. כמו כן, עוסקים בחקר לקות השמיעה, דרכי התמודדות

ופתרון בעיות, אסטרטגיות לחקר אירועים המזמנים פעילות והפעלת מיומנויות של סנגור עצמי. בנוסף לכך,

המנחות מדגישות במהלך כל מפגש את התחום השפתי תקשורתית, באמצעותם התלמיד רוכש מילים ומושגים חדשים בשפה הספרותית.

חשוב לציין שהתלמידים פעילים מאוד, משתתפים ומשתפים את החוויות שלהם עם שאר חברי הקבוצה, מעורבים, מזדהים אחד עם השני, מביעים, צוחקים ומרגשים בתחושת השייכות לקבוצה.

השיעורים מבוססים על משימות, פעילויות, שיח, הצגת סרטונים ודיון וירטואלי עם מנחות הקורס וקבוצת השווים. לרוב, משתמשים בחוויות ובמקרים מחיי יומיום של התלמיד בכדי להפנים את עיקרון הנושאים החשובים ולהקל על

התלמידים להביע את דעותיהם, מחשבותיהם ורגשותיהם. הדיונים אשר עולים בזמן השיעור בין התלמידים עצמם ובין התלמידים למנחה של קבוצת הדיון, מחזקים את הביטחון העצמי של התלמידים, נותנים להם הרגשה שהם

לא לבד ושיש עוד תלמידים עם חוויות משותפות. יש לציין כי כלל התלמידים והמנחה פועלים יחד מתוך הבנה והסכמה כי כל התכנים שמועלים במסגרת הקורס נשאר בסודיות מוחלטת.

להלן מספר ציטוטים מתלמידי קורס "סינגור עצמי-אמיצים" המיועד לכיתות ד'-ו':

מ': "הקורס עזר לי להביע את עצמי ולשתף את הקבוצה בחוויות ובדברים שאני אוהבת, אני מחכה לכל מפגש בהתלהבות וקוצר רוח."

מ': "הקורס מעודד אותי להביע ולשאול מה שעולה לי בראש ולשתף את האחרים, בנוסף תרם לי להאמין, לאהוב ולקבל את עצמי כמו שאני".

ר': "הקורס מעולה. הוא גורם לי להיות בעל אישיות אמיצה וחזקה יותר, אני מאוד נהנה ושמח לקבל תמיכה ועידוד. הקורס גורם לי להרגיש בנוח ולהביע את עצמי מול האחרים בלי להסס. תודה רבה למנחות הקורס."

ג': "הקורס מאוד יפה, התכנים והנושאים בקורס מעודדים ותומכים בנו, נותנים לי להרגיש שאני חזקה. הצניעות מלמדת אותנו לאהוב את עצמנו כפי שאנחנו, ומי שאוהב אותנו נותן לי את החיים."

כתבה: פאתן עוואד אטרש מנחה לקורס סינגור עצמי- מגזר הערבי .

ورشة الحياكة..

أن تعطي من كل قلبك:

من خلال عملي بمركز الإثراء فرع المغار ، امرر هذه السنة ورشة لتعليم الحياكة بإستعمال خيوط التريكو. الفكرة هي ان نعلم الطلاب المعنيين، اولاد وبنات، من صف الثالث وما فوق، كيفية وطرق حياكة اغراض مختلفة، مثل : قاعدة لوضع الطنجرة، سلال، سجاجيد وغيرها.

الشيء الذي يمنحهم الشعور بأنهم قادرين ، ويحسن الثقة بالنفس.ولأن الحياكة هي بمثابة علاج بالنسبة لي لتهداة النفس، قررت أن أقوم بتمرير التجربة الرائعة لطلابي الأعزاء في البداية، عندما قمت بعرض الفكرة على الطلاب خلال اللقاء الأول، غالبية الطلاب أبدوا حماس ورغبة لإكتشاف وتعلم الحياكة. لقد رأيت ذلك في اعينهم التي لمعت فجأة ولم يعودوا قادرين على الرمش. احد الطلاب ابدى اهتمام وحماس كبير وتركيز تام خلال اللقاء ، وقام بطرح العديد من الأسئلة، وأراد أن يجرب الحياكة.

إنه طالب ذكي، يتصرف احياناً بعناد ويزعج الطلاب الآخرين خلال العمل الجماعي. إهتمامه برز خلال اللقاءات وكان فعالاً جداً، وذو تركيز ورغبة عالية في التمرن حتى بعد إنتهاء اللقاء. ومع مرور الوقت، شعرت بتغيير واضح بتصرفاته. أصبح أكثر هدوءاً، تصرف حسب ما هو مقبول للدرس، تفهم الطلاب الآخرين وشاركهم بالأغراض التي قاموا بحياكتها وساعدهم وقت الحاجة. يمكن رؤية ابتسامته الرائعة من خلال ذلك. حيث ان الطاقم في المركز وأهله في البيت لاحظوا التغيير الكبير عليه، اذ شاركوني بمشاعرهم ورضاهم حول التغييرات التي حصلت لإبنهم نتيجة الورشة. بالإضافة الى ذلك، ظهرت تغييرات على تصرفات الطلاب من خلال اللقاءات: المشاركة بالمعلومات التي اكتسبها ومساعدة الطلاب الاخرين ، القدرة على اعطاء اطراء ونقد بناء وقت الحاجة. من خلال اللقاءات ، كان هناك نقاشات وأحاديث بين الطلاب ، الشيء الذي خلق جو ممتع ومشجع. السؤال هو: ما كان شعوري في اعقاب هذه الورشة؟

شعور بالإكتفاء الذاتي! تفاجئت جداً من مدى تأثير الحياكة على الطلاب من كل النواحي وخاصة نمن الناحية الإجتماعية والعاطفية. فخورة جداً بطلابي، وفخورة بنفسي ايضاً لأنني استطعت تحقيق الأهداف التي وضعتها في البداية. وكلي أمل في أن أرى المزيد من النتائج الرائعة.

من : رنا جبران

חוג סריגה

במסגרת עבודתי במרכז ההעשרה בשלוחת מגאר השנה, אני מעבירה סדנה ללימוד סריגה במסרגה אחת בשימוש בחוטי טריקו. הרעיון היה ללמד את התלמידים המעוניינים, בנים ובנות כאחד, מגיל כיתה ג' ומעלה, איך לסרוג מוצרים שונים כגון: תחתיות לסירים, סלסלות, שטיחים וכדומה, דבר המעניק להם תחושה של מסוגלות ומשפר את הבטחון העצמי. ומכיוון שסריגה בשבילי היא מעין תרפיה שמרגיעה את הנפש, רציתי להעביר את אותה חוויה מדהימה לתלמידים המקסימים שלנו.

בהתחלה כשערכתי מפגש חשיפה לסריגה, רוב התלמידים, אם לא כולם, הראו התלהבות ורצון לגלות וללמוד לסרוג, ראיתי זאת בעיניהם, שפתאום נצצו ולא היו מוכנות למצמץ. אחד מהתלמידים גילה התלהבות ניכרת, והיה מרוכז לכל אורך המפגש, התעניין ושאל שאלות בנושא, רצה לנסות לסרוג וליצור משהו. הוא תלמיד חכם, שלעיתים מתנהג בעקשנות ומפריע לתלמידים אחרים במהלך העבודה בקבוצות. ההתעניינות שלו בלטה גם במהלך מפגשי הסדנה, שבאה לידי ביטוי בנוכחות מלאה ללא היעדרויות, השתתפות פעילה, ריכוז מלא ורצון לתרגל את הנלמד גם אחרי סיום המפגש.

לאט לאט, ככל שהזמן עבר, הבחנתי בשינוי משמעותי בהתנהגותו של התלמיד. הוא נהיה רגוע יותר, התנהג בהתאם לגבולות המוצבים, התחשב יותר בשאר התלמידים במרכז, שיתף אותם ביצירות שלו ואף עזר להם ולימד אותם בעת הצורך. אפשר היה לראות את החיוך הרחב שלו כשעשה זאת. בשינוי הבחינו גם שאר חברי הצוות במרכז וההורים בבית, אשר שיתפו אותי בשביעות רצונם מעצם השתתפותו של בנם בסדנה.

בנוסף לכך, התנהגויות מרשימות נוספות הופיעו בקרב התלמידים במפגשים: שיתוף בידע הנרכש על מנת לעזור לתלמיד אחר לסרוג בצורה נכונה, היכולת להחמיא ולתת ביקורת בונה בעת הצורך. התפתחו שיחות בנושאים שונים תוך כדי תרגול הסריגה, דבר שיצר אווירה נעימה ומעודדת במפגשים.

השאלה היא: איך כל זה נתן לי להרגיש? תחושת סיפוק עצמי אדירה! נדהמתי ממידת ההשפעה של הסריגה על התלמידים מכל בחינות, במיוחד מהבחינה החברתית-רגשית. אני כל כך גאה בתלמידים שלנו וגאה בעצמי שהצלחתי להשיג את המטרות שהצבתי, ומקווה להמשיך ולראות תוצאות מדהימות!

מאת: רנא ג'ובראן – מורה במרכז ההעשרה (שלוחת מגאר)

פיתוח כישורים חברתיים בגיל הגן

נושא השילוב החברתי בגיל הגן מהווה נושא בסיסי ורב חשיבות בעבודה עם ילדים כבדי שמיעה וחירשים המשתלבים בגנים רגילים. לאחרונה ערכנו רכישה משותפת של מדריך שימושי לצוותי המורות העובדות עם הילדים בגילאי הגן. מדובר בחוברת בשם: "להיות חברתיים בגיל הגן" שחוברה על ידי ד"ר עדה בקר. חוברת זו מהווה תקציר מעשי של ספרה "לגדל ילד חברתי".

רכישת חוברת זו מתחברת לנושא המלווה השנה את שני הצוותים הארציים של הגיל הרך:

- צוות השילוב של ילדים כבדי שמיעה וחירשים בגילאי הגן שיעסוק השנה בעיקר בנושא השילוב החברתי.

- צוות תכנית קשר ושיח מורחב שיעסוק השנה בעיקר בתחום הפרגמטיקה. שני הצוותים יעבדו תוך שיתוף פעולה ביניהם והתוצרים שיגיעו לשדה יתמכו בתכנים הקשורים לתחום החברתי שעולים גם מתוך המדריך.

במקביל יתקיים גם השנה קורס אינטרנטי בתחום השילוב החברתי בגיל הגן איליו נרשמו חלק ממורות הגן (חלקן השתתפו בקורס זה בשנה קודמת).

קורס וירטואלי נוסף שאנו מקוות שיתקיים הינו קורס המיועד לגננות המשלבות בגניהן ילדים כבדי שמיעה וחירשים.

נקווה שהמעטפת שנבנתה תתרום לשילובם המיטבי של הילדים שלנו.

חוויות חברתיות מפעילות קבוצת ילדי גן השילוב:

לקראת חנוכה

לקראת חנוכה ערכנו קבלת חג בקבוצה. אלינו הצטרפו הורי הילדים. אחת האמהות הציעה לנגן לילדים. היא הביאה חליל צד ויחד עם ביתה הציגו את הכלי לילדי הקבוצה. החברים היו נרגשים ומוקסמים מהכלי ומהצליל הבוקע ממנו. בחרו שירי חג מתוך מחברת התווים אותם נגנה האם ושרו יחד עם חבריהם והוריהם.....

לקראת ניתוח שתל

לקראת ניתוח שתל של אחת מבנות הקבוצה הגיעה הילדה עם רשימה של אביזרים אותם תיקח לבית החולים, היא הראתה והסבירה לילדים. שניים מהילדים ספרו שגם הם היו בבית החולים ועברו ניתוח, שיש להם שתל שעוזר להם לשמוע. הם הראו לחברתם את השתלים שלהם השוו ביניהם את השתלים....כשחזרה החברה עם השתל החדש לגן היא ספרה לנו מה עברה בבית החולים, חקרה את השתלים של חבריה והשוותה עם שלה. הבחינה שיש ילדים עם שתל אחד ויש עם שניים...הביעה תחושת שייכות לחברים ולקבוצה...

מאת: הילה רותם, קלינאית תקשורת, רכזת הגיל הרך

تنمية مهارات اجتماعية بمرحلة الطفولة المبكرة (رياض الأطفال)

موضوع الدمج الاجتماعي بمرحلة رياض الأطفال يعتبر موضوع أساسي وذو أهمية بالغة بالعمل مع طلاب عسيري السمع المندمجين برياض الأطفال التابعة للتعليم العادي.

مؤخراً ، حصلنا على مرشد قيم لطواقم المعلمات اللواتي يعملن مع طلاب بجيل الطفولة المبكرة. المرشد عبارة عن كتيب عنوانه " ان تكون اجتماعياً بجيل الروضة (الطفولة المبكرة) " ، والذي كتب على يد الدكتورة " عيدا بكر " . هذا الكتيب هو بمثابة تلخيص علمي لكتابها " ان نربي ولد اجتماع . " الحصول على هذا الكتيب مرتبط مع الموضوع المرافق الطواقم القطرية للطفولة المبكرة: -طاقم دمج الطلاب عسيري السمع والصم بمرحلة الطفولة المبكرة ، والذي سيعمل هذه السنة بالاساس على موضوع الدمج الاجتماعي.

-طاقم برنامج " علاقة ومحادثة" موسع، والذي سيعمل بالأساس على موضوع " التداولية" (פרגמטיקה). الطاقمان سيعملان بمشاركة فعالة بينهم، والنتائج النهائية سوف تدعم المضامين المتعلقة بالمجال الاجتماعي والتي ينظر اليها ايضا المرشد. بالمقابل ، سوف تقام السنة دورة محوسبة بموضوع " الدمج الاجتماعي " بمرحلة الطفولة المبكرة والذي سوف يشارك به قسم من معلمات الروضات (قسم منهن شاركن في السنة الماضية). دورة محوسبة اخرى ، التي نأمل بأن تقام، وهي دورة المعدة لمعلمات الروضات اللواتي يدمجن بروضاتهن طلاب عسيري السمع والصم. نأمل بأن البرنامج الذي بُني سوف يساهم في الدمج الافضل لطلابنا.

فعاليات اجتماعية تشغل مجموعة طلاب:

الروضة الدامجة

مع اقتراب الحانوكا..

عيد "الханوكا"

بمناسبة اقتراب عيد الحانوكا، قمنا بالتحضير لاستقبال العيد مع المجموعة.

انضموا الينا اهل الطلاب. احدى الامهات اقترحت بأن تعزف للطلاب. لقد احضرت معها آلة العزف (الناي).

وبمرافقة ابنها قاما بعرض آلة العزف للمجموعة.

الجميع انفعل وسُحر من الآلة ومن الصوت الخارج منها.

اختاروا اغنية للعيد من الكتيب وعزفتها الام والاولاد غنوا سوياً مع الاهل والطلاب.

في انتظار زراعة قوقعة

عند اقتراب عملية زراعة القوقعة لاحدى الطالبات، جائت الطالبة مع قائمة للاغراض التي سوف تأخذها معها

للمستشفى. لقد قامت بعرض الأغراض للطلاب وشرحت لهم عن ذلك.

اثنين من طلابنا قالوا بانهم هم ايضاً كانوا بالمستشفى ومروا بهذه العملية ، والآن هم مع قوقعة التي تساعدهم في ان

يسمعوا بشكل افضل.

ولقد قام كل طالب بعرض قوقعته للآخرين وقاموا بمقارنتها مع بعض.

وعندما عادت الطالبة مع القوقعة الجديدة الى الروضة، قصت على الاولاد ما مرت به في المستشفى، تفحصت قوقعة

اصدقائها وقارنتها مع قوقعتها.

لاحظت بأنه هناك طلاب مع قوقعة واحده وطلاب مع قوقعتين. اظهرت الطالبة شعور الانتماء لأصدقائها وللمجموعة.

من : هيلاروتيم - معالجة النطق ، ومركزة مرحلة الطفولة المبكرة.

נפגשים קבוע

מעולם התקשוב

לראשונה פגשתי את גלעד האן – חוקר עבירות ופשעי מחשב לפני 4 שנים, כאשר הגיע להרצאה להורי ותלמידי ביה"ס בו למד בני. לראשונה, הבנתי את גודל האחריות הנופלת עלינו ההורים, כאשר אנו נותנים בידי ילדינו כלי נשק (לא פחות) – הסמארטפון והמחשב. העולם התקשורת-חברתי של ילדנו מבוסס ונשלט על תקשורת באמצעות הווטסאפ, פייסבוק, אינסטגרם. עלינו להיות ערים לסכנות הטמונות באמצעי מדיה אלו, לשמור על ילדינו מלהפוך לקורבן ולעזור להם להימנע מלהיות שותפים לדבר עברה. דעו לכם כי שיתוף, סימון ב"לייק" של תכנים בעלי אופי של "שיימינג", גם אם ילד לא יצר אותם בעצמו חושף אותו (מגיל 14) ואת הוריו (כל עוד הילד קטין) לתביעה פלילית ו/או אזרחית. ממליצה בחום להיכנס לאתרו של גלעד האן וללמוד על הנושא. באתר אמצעים רבים שנועדו להגן על ילדכם מפני פגיעה ברשתות החברתיות השונות.

כתובת האתר: <https://www.giladhan.co.il/>

בעמוד הבא תמצאו כלים רבים: <https://www.giladhan.co.il/Updates>

מאת: פנינה מאור

من عالم تكنولوجيا المعلومات والاتصال "عالم الحوسبة"

لأول مرة التقيت ب چلعداد هان - باحث في مخالفات وجرائم الحاسوب قبل اربع سنوات، عندما جاء ليلقي محاضرة لأهل وطلاب المدرسة التي يتعلم بها ابني. ولأول مرة فهمت مقدار وحجم المسؤولية التي تقع علينا كأهل، عندما نقدم لابنائنا السلاح (لا اقل) - الهاتف الذكي والحاسوب. عالم التواصل الاجتماعي لابنائنا مبني بالأساس على الواتس اب والفيسبوك والانستجرام. يجب ان نحافظ على ابنائنا لئلا يقعوا ضحية هذا التطور وان نساعدهم بالامتناع من ان يكونوا شركاء لمخالفات وجرائم من هذا النوع. يجب ان تعلموا بأن اشتراك او الاشارة ب like لمضامين تمتاز ب " شיימינג"، حتى لو ان الولد لم يقيمها بنفسه، هذا الشيء يعرض الولد (من جيل 14) واهله (الفترة التي يعتبر بها الولد قاصر) لدعوى جنائية او مدنية. انصح بشدة الدخول الى موقع چلعداد هان وبحث الموضوع. في الموقع يوجد ادوات عديدة لحماية اولادكم من كل ضرر بشبكات التواصل الاجتماعي المختلفة.

عنوان الموقع: <https://www.giladhan.co.il/>

في هذه الصفحة تجدون العديد من الوسائل: <https://www.giladhan.co.il/Updates>

من : פנינה מאור

היי חברותי לעבודה ...

כחלק מהשליחות שלנו, אנו תמיד צריכות להיות מעניינות יותר, מסקרנות יותר ובעיקר חווייתיות יותר.

אני רוצה להמליץ לכן על אפליקציות ואתרי אינטרנט מקסימים שיוכלו לתת העשרת שפה ואוצר מילים, חוויה ובעיקר חיוך אצל תלמידכם. למשלבות אייפד/נייד במהלך השיעור:

1. אפליקציית "סוכריות" – הרכבת מילים מאותיות נתונות, לדוגמא: ח,ל,ו,מ- כתיבת של כמה שיותר מילים.

2. אפליקציית "מה הקשר" – אנאלוגיות של מילים. לדוגמה: קסדה-ראש, ראשית יש לחשוב מה הקשר ביניהן ולאחר מכן לבחור מתוך 4 האפשרויות הקיימות את התשובה עם אותו הקשר.

3. אפליקציית "Tiny tap" - באפליקציה ניתן לייצר משחקים ואו לקנות משחקים מוכנים. לדוג': שיעור בשפה בנושא " מילים נרדפות", ניתן להכין משחק לסוף השיעור דרך האפליקציה.

4. "מדברים קומיקס" - אתר חינוכי מקסים לפיתוח כישורים חברתיים ופיתוח כישורי שפה וכתובה. יצירת קומיקס בכל נושא שהוא, מאפשר לתלמיד להביע את עצמו, לפתח כישורי הבעה בכתב, עבודה על שגיאות כתיב ובעיקר- ביטוי יכולות יצירתיות.

5. אתר אינטרנט מקסים "את זה", בעל מגוון של הפעלות ורעיונות למשחקי העשרה בכל התחומים:

* שפה- משחקי מילים נרדפות, דפי יצירה.

* חגים- חוברת פתגמים לטו בשבט, יצירות לחנוכה, מנהגי ר"ה.

* אנגלית- לימוד ABC משחק זיכרון לאותיות, חריזת מילים.

* חשבון- התאמת כמות לספרה, משחקי מסלול.

כל אלו הופכים כל למידה להנאה.

מאת: אורית בוקובסקי

مرحباً صديقتي في العمل؛

كجزء من رسالتنا ، يجب دائماً ان نثير اهتمامكن، وحب الاستطلاع لديكن.

اود ان اوصي على تطبيق ومواقع في شبكة الانترنت رائعه والذين يساعدون في تطوير وتنمية اللغة والثروة اللغوية، وبالأساس ابتساماً لدى طلابكن.

للمعلمات اللواتي يدمجن "الايباد" او " الهاتف الذكي" في الدرس:

1 -تطبيق "حلوى" סוכריות- تركيب كلمات من احرف معطاة . مثال: ح ل م - كتابة عدد كبير من الكلمات من هذه الاحرف.

2 -تطبيق " ما العلاقة" - تشابه كلمات. مثال - خوزة - رأس . اولاً يجب ان نفكر ما هي العلاقة بينهم وبعدها اختيار الاجابة من بين أربع اختيارات.

3 -تطبيق - Tiny tap في هذا التطبيق يمكن انتاج العاب او شراء العاب جاهزة.

مثال : درس في اللغة بموضوع " كلمات مترادفة" يمكن تركيب لعبة لنهاية الدرس من خلال التطبيق.

4 - "رسوم هزلية تتكلم"- هذا الموقع رائع لتطوير مهارات إجتماعية ومهارات اللغة والكتابة . إنتاج الرسوم الهزلية بكل موضوع ، يمكن الطالب من التعبير عن نفسه، أن يطور مهارات التعبير كتابياً ، العمل على أخطاء املائية وبالأساس القدرة على الإبداع.

5 -موقع انترنت اخر "هذا هو"، والذي يحوي مجموعة متنوعة من الافكار والفعاليات لألعاب تطويرية بعدة مجالات : -لغة - لعبة كلمات مترادفة- اوراق عمل.

-أعياد - كتيب امثال لعيد טו בשבט, חנוכה, מנהיגי ר"ה.

-اللغة الانجليزية- تعلم ABC لعبة ذاكرة الاحرف، كلمات متقافية.

-حساب- ملائمة العدد والكمية، لعبة مسارات.

كل هذا يحول التعلم الى متعة.

من : اورית בוקובסקי

מתנות קטנות

המלצה על עיתון "אדם צעיר"

ברצוני להמליץ על עיתון לילדים " אדם צעיר" בעריכת רונית פרימו , העיתון יוצא אחת לחודש (ירחון) ובכל פעם מוקדש לנושא אחר.

מה שמייחד אותו בעיני הוא העובדה שיש בו מגוון סוגות העוסקות באותו נושא (קומיקס, סיפור בהמשכים, חידונים, קטעי מידע , משחקי מדע, מדור בעלי חיים ועוד). לירחון איורים מופלאים, כשבכל חודש יש מאירת אורחת כך שיש גיוון גם באיורים. בנוסף, הירחון מנוקד והתוכן מותאם לילדים, כך שנחסכים מהם פרסומות או תכנים בעייתיים.

*אמנם אפשר להשיגו רק בעזרת מנוי אך אשמח להשאל למי שמעוניין, יש לי שלושה עיתונים, בנושאים : פיראטים, קסמים, סבא וסבתא.

כתבה: מרגלית גינדי קריב, רכזת אזורית ורכזת לאגף לחינוך התיישבותי

תوصייה על גרידה " انسان شاب "

ارغب جداً بالتوصية على جريدة للأولاد بعنوان " انسان شاب" التي نسقتها رونيت بريمو، الجريدة تصدر مرة كل شهر وكل مرة بموضوع مختلف. الذي يميز الجريدة بنظري هي الحقيقة بأنه هناك تنوع بالنوع الأدبي لنفس الموضوع (فكاهة، قصة متسلسلة، أحادي، نص معلوماتي، ألعاب العلوم، قسم الحيوانات وغيرها) للنشرة الشهرية رسوم توضيحية رائعة، حيث أنه كل شهر توجد مصورة مضيفة وبالتالي هناك تنوع في الرسومات التوضيحية. بالإضافة الى ذلك للنشرة الشهرية كتيب مع تشكيل والمضمون ملائم لجيل الأولاد. وهكذا يوفر عليهم الدعاية او مضامين معقدة.

*الحصول على النشرة هو بواسطة اشتراك ولكني استطيع أن أعيره بسرور للأشخاص المعنيين. لدي ثلاثة جرائد، بمواضيع : القراصنة ، سحر، جدي وحدتي.

من : مرچليت چيندي كريف

פינת אנגלית

רחוק רחוק, אבל קרוב קרוב!

שיעור ראשון בלמידה מרחוק, צלילי אנגלית. תלמידה מתפרצת ושואלת, "האם לכולם פה קשה לשמוע?", תלמיד אחר עונה "לי לא קשה לשמוע כאשר אני מרכיב מכשירים. כשאני מוריד אותם אז מאוד קשה לי לשמוע." היא עונה, "בסדר, אז הגעתי למקום הנכון."

בשנה שעברה בקורס הקניית הקריאה אחת המשתתפות בקורס הודיעה שהיא לא תגיע כמה שבועות. היא סיפרה שהיא תעבור ניתוח באוזן. עוד ילדה שאלה מיד. "איזו אוזן? כי אני עברתי ניתוח באוזן שמאל שנה שעברה ורציתי לדעת באיזו אוזן את עוברת ניתוח." "אני עוברת ניתוח באוזן ימין", היא ענתה. חברה אמרה, "אז אנחנו רק דומות, אבל לא תאומות." במהלך חודשיים, ילדי הקורס ליוו את התלמידה עם ברכות ב Whatsapp ואפילו שוחחו פעם איתה ועם הרופא שלה.

סיפור נוסף שאני רוצה לחלוק איתכם ארע לאחר שלימדתי את השיר Love Me Do של החיפושיות. פתאום באמצע השיר אחד מהתלמידים שואג: "איילת, I Love You!", מיד ענה לו תלמיד אחר "אבל המורה שומעת אותך!" והוא ענה "לא אכפת לי שהיא שומעת, אני רוצה שכולם ישמעו."

הרחבת הידע של הילדים במקצוע האנגלית הינה חשובה. אבל תחושת ה"ביחד" של הילדים היא העיקר. במהלך השנים, למדתי מהילדים שהם זקוקים ורוצים את המפגש החברתי. פעם בשבוע הם לא מרגישים שונים, קבוצת השווים בלמידה מרחוק מעצימה אותם. כאשר ילד משחק במיקרופון וכתוצאה מכך יש רעשי רקע, לא מהססים לומר לו "תפסיק! זה לא נעים לי באוזניים. אנחנו כולנו פה עם מכשירים והרעש מכאיב." כאשר כולם מדברים ביחד, מבקשים שקט בנחת, כי בלמידה מרחוק, המקום בו כולם דומים, הם יכולים לסגור על עצמם. במקום הבטוח, הבית שלהם, מהמחשב שלהם, הם חלק מקבוצה שדומה להם, הם משמיעים את קולם ואולי בדרך גם לומדים קצת אנגלית.

מאת: פרנסין וידיקר, מדריכת אנגלית ללקויי שמיעה

بعيد بعيد ولكن قريب قريب

الدرس الاول في التعلم عن بعد ، نغمات اللغة الانجليزية.

طالبة تتفعل وتسال: " هل السمع صعب هنا على الجميع؟"

طالب اخر يجيبها: " عندما اضع السماعات لا اشعر بصعوبة بالسمع، ولكن عندما لا اضعمهم يصعب علي كثيراً السمع."

تجيبه: " حسناً، لقد وصلت للمكان الصحيح."

في السنة الماضية ، في دورة تعلم القراءة ، روت احدى المشتركات بأنها سوف تتغيب لبعض الاسابيع . لقد اخبرتنا بأنها سوف تمر بعملية جراحية بأذنها. بنت اخرى سألت على الفور: اي اذن؟

"انا ايضاً مررت بعملية جراحية في اذني اليسرى السنة الماضية وأريد ان اعرف بأي اذن سوف تجرى لك العملية؟"
"سأقوم بعملية في اذني اليمنى" اجابتنى.

الصديقة قالت: "إذا نحن متشابهات ولكننا لسنا متطابقات."

وعلى مر شهرين من الزمن، طلاب الدورة رافقوا الطالبة وسألوا عنها عن طريق الواتس اب ، وتحدثوا معها ومع طبييها.

قصة اخرى اود ان اشرككم بها والتي حدثت بعد ان علّمت اغنية "love me do" للخنافس.

فجأة في منتصف الاغنية، احد التلاميذ صرخ: "אייילת . " I love u | اجابه طالب اخر " ولكن المعلمة تسمعك! " اجابه:
" لا يهمني انها تسمع ، اريد ان يسمع الجميع ."

توسيع الأفاق لدى الطلاب باللغة الانجليزية مهم جداً، ولكن شعور ال " سويأ " للطلاب هو الاساس.

على مر السنين، تعلمت من طلابي بأنهم بحاجة للقاء اجتماعي مرة اسبوعياً لكي لا يشعروا بانهم مختلفون.

مجموعة السواسية بالتعلم عن بعد تعززهم وتقويهم . عندما يلعب ولد بمكبر الصوت ونتيجة لذلك يحدث ضجة في

الخلفية، لا نتردد في ان نقول له "توقف عن ذلك"! هذا مزعج للاذنين. جميعنا هنا مع اجهزة والضجة تؤلمنا. عندما

يتكلم الجميع مع بعض، نطلب الهدوء براحة لأن في التعلم عن بعد ، المكان الذي به جميعنا متشابهين، ويستطيعون

المرافعة عن ذاتهم. في المكان الآمن، من بيتهم، من حاسوبهم، هم جزء من مجموعة متجانسة، يسمعون صوتهم

ويتعلمون القليل من اللغة الانجليزية.

من : פרנסין וידקר ، مركزة اللغة الانجليزية لطلاب عسيرو السمع.

פינת היועצות

רשמים מיום העיון הארצי בתחום חברתי רגשי של תלמידים כבדי שמיעה וחרשים, 22/11/2017

יום העיון עסק בתחום חברתי רגשי של תלמידים לק"ש ומשמעות קבוצת השווים עבורם.

לקות השמיעה משפיעה על מגוון רב של תפקודים. אם בעולם הישן התמקדו בשיקום רפואי של השפה והדיבור, הרי שבשנים האחרונות הראייה התרחבה לממשקים נוספים, כמו השפעת הלקות על ההורים, ותווך בתחומים רגשיים-חברתיים לילדים הלק"ש בקרבת חבריהם השומעים או לקויי השמיעה.

עינת בן דוד בהרצאתה, הדגישה את חשיבות ההתערבות עוד בשלבי הגן והתייחסה לשני היבטים: א. תפיסת ההורים, שעוברים תהליכים מורכבים על מנת להשלים עם הלקות של ילדם והשלכותיה. ב. הילדים עצמם - קשייהם בעת סיטואציות חברתיות, עד כדי הימנעות מהן. לדוגמא בזמן משחק חופשי ישנו קושי להצטרף למשחק, להבין את האחר, רגשותיו ולעקוב אחר מס' סיטואציות שקורות במקביל עם מס' ילדים, במקביל הילד צריך לסנן הפרעות רקע סביבתיות כמו מכונית שנוסעת, רוח נושבת ועוד. לפיכך לעיתים יופיעו בעיות התנהגות בחברה, הקשורות ללקות ונובעות מתסכול (היבט רגשי). בסיום הרצאתה ציינה עינת את חשיבות ההסבר לילד על לקותו, ברמת הבנתו, בהתאם לשלב ההתפתחותי בו הוא נמצא (בגיל הרך באופן חווייתי ומעצים ע"י משחקים, ספרים, פעילות לילדים השומעים וכו'), על מנת שתצטמצם העמימות סביב נושא הלקות, וכך הילד והוריו יוכלו לבטא רגשותיהם ולהפיג את החששות.

זוהר אליוסף, פסיכולוג חינוכי, עסק בהרצאתו במיומנויות וכישורים חברתיים לתלמידים לקויי שמיעה משולבים בחינוך הרגיל. הוא סקר את שלבי ההתפתחות וטען כי בכל שלב התפתחותי יש לאפשר העברה של תלות ושייכות תואמי גיל, לדוגמא בינקות תלות באם, בגיל הגן התלות עוברת למורה בבית ספר וגיל ההתבגרות התלות עוברת לחברה וליחסים אינטימיים. זוהר שם דגש על קבוצת השווים כמקדמת התפתחות חברתית ורגשית.

מילי שטיינברג, מנכ"לית עמותת "שמע", סיפרה את סיפורה המרגש מנקודת ראותה האישית וחוויותיה כאדם כבד-שמיעה וגם כדודה לנער לקוי-שמיעה. היא הדגישה את חשיבות הכלים החברתיים רגשיים שרכשה לאורך השנים, וקראה לאופטימיות בקרב ההורים והילדים.

בסיום יום העיון הציג כל מרכז טיפולי את עבודתו בתחומים חברתיים רגשיים. נציגתנו מרגלית קריב הציגה את מיזם "קול הנתינה" המתמקד בבני נוער עם ירידה בשמיעה שמתנדבים ויוצרים תפנית אישית וצמיחה. זוהי תרומה ונתינה לקהילה שבמהלכה הנערים משביחים או מפתחים מיומנויות אישיות, ובכך מועצמים בעצמם.

לסיכום, מההרצאות כולן אנו למדים על חשיבות מציאת קבוצת שווים לתלמידים הלק"ש הלומדים במסגרות החינוך הרגיל והנחיייתה באופן מקצועי ועל תפקידנו כאנשי מקצוע העוסקים בחינוך תלמידים לק"ש לתת תשומות לכל תלמיד גם בתחום החברתי-רגשי.

סיכמה: איריס אלון, יועצת במרכז הטיפולי.

زاوية المستشارات

الانطباعات من اليوم الدراسي القطري بالمجال الاجتماعي - العاطفي لطلاب عسيري السمع والصم 22-11-2017

اليوم الدراسي تطرق وعمل في المجال الاجتماعي والعاطفي للطلاب عسيري السمع والصم واهمية ومعنى مجموعة السواسية بنظرهم. حيث ان العسر السمعي يؤثر وبشكل كبير على وظيفة وعمل الطالب.

في العالم القديم ارتكزوا على علاج طبي للغة والنطق، اما اليوم وفي السنوات الاخيرة ، اتسعت الرؤية الى جهات اضافية. مثل تأثير الاصابة على الاهل، والمساعدة في مجالات عاطفية واجتماعية لاولاد عسيري السمع الى جانب اصديقاتهم الذين يعانون من مشكلة سمع والأصحاء منهم .

لוינת בן דוד بمحاضرتها ، شددت على التدخل المبكر وفي مرحلة 3 الطفولة المبكرة ، وتطرقت الى جانبين :
أ- فهم وإدراك الأهل الذين يمرون بمراحل معقدة لتقبل الاصابة لدى طفلهم وأثارها.

ب- الاولاد أنفسهم- صعوباتهم بمواقف اجتماعية لدرجة الامتناع منها.

مثال: هنالك صعوبة اثناء اللعب الحر للانضمام للعبة ، لفهم الاخر ، مشاعره ومراقبة بعض المواقف التي تحصل بالمقابل مع مجموعة اولاد.

وبالمقابل يجب على الطالب ان يقوم بعملية تنقية للازعاج بالخلفية حوله ، مثل : سيارة تمشي ، رياح الخ. وحسب ذلك تظهر احياناً مشاكل سلوكية بالمجتمع ، المرتبطة بالاصابة والتي تنبع من احباط (جانب عاطفي).

وفي نهاية محاضرتها ، شددت لוינת على اهمية الشرح للولد عن اصابته وبمستوى فهمه لما يتناسب مع مراحل التطور الموجود بها. (في مرحلة الطفولة المبكرة يتم الشرح بواسطة فعاليات وتجارب عن طريق العاب وكتب وفعاليات لاولاد اصحاء) ، لكي تقلص الغموض حول موضوع الاصابة ، وهكذا ، الطالب وأهله يستطيعون التعبير عن مشاعرهم ولتهدئة المخاوف لديهم.

זוהר אליוסף طبيب نفسي تربوي، تطرق بمحاضراته للمهارات الاجتماعية للطلاب عسيري السمع المندمجين في جهاز التعليم العادي. والذي فحص وراقب مراحل التطور، وادعى انه بكل مرحلة تطور يجب ان تُنصح انتقال الارتباط والانتماء لدى الطفل حسب جيله.

مثال: بمرحلة الرضاعة الارتباط والتعلق بالأم، بمرحلة الطفولة المبكرة ، ينتقل الارتباط والتعلق الى المعلمة. وبمرحلة المراهقة ينتقل الارتباط والتعلق للمجتمع والعلاقات الحميمة.

زهر شدد على ان مجموعة السواسية تعتبر عامل مهم في التطور والتقدم الاجتماعي والعاطفي.

מילי שטיינברג- ميلي شطاينبرغ ، المديرية العامة لجمعية "شيمع" تروي لنا قصتها المعبرة والمؤثرة من وجهة نظرها وتجربتها الشخصية كأُنسان يعاني من ضعف في السمع وكخالة ايضاً لشباب عسيري السمع.

شددت ميلي على اهمية الوسائل والادوات الاجتماعية عاطفية التي اكتسبتها على مدار السنين والتي تنادي بالتفاهل بمقربة الاهل والاولاد.

في نهاية اليوم الدراسي ، عرض كل مركز علاجي عمله بالمجالات الاجتماعية والعاطفية. مندوبتنا "מרגלית קריב" عرضت مشروع " صوت العطاء" الذي يتمحور حول الشباب الذين يعانون من ضعف بالسمع والذين تطوعوا بمجالات متعددة. اذ نجحوا بخلق تحول شخصي ونمو رائع.

هذه هي مساهمة وعطاء لمجموعة طلاب والتي من خلالها نجحوا واستطاعوا ان يطوروا مهارات شخصية لديهم وبذلك نجحوا في تقييم ذاتهم بأفضل صورة.

في النهاية ، نتعلم من جميع المحاضرات عن اهمية ايجاد مجموعة سواسية للطلاب الذين يعانون من ضعف بالسمع الذين يتعلمون في اطار التعليم العادي وارشادها بشكل مهني ، وعلى وظيفتنا كأشخاص مختصين الذين يعملون في تربية وتعليم طلاب ذو ضعف سمعي واعطاء الاهتمام والانتباه لكل طالب من الناحية الاجتماعية والعاطفية.

تلخيص- ايرس الون איריס אלון مستشارة في المركز العلاجي.

מרכז העשרה שלום!

קבוצת שווים בשלוחת כרמיאל

אנחנו, ילדי שלוחת המרכז הטיפולי-חינוכי בכרמיאל, מבקשים לשתף אתכם במחשבות ורגשות שלנו לגבי השלוחה שלנו, הפעילויות והחברים בה.

א: "אני לומדת בכיתה ו' ואוהבת להגיע למרכז. במרכז שלנו כולם עם מכשירים וכולם שווים. זה נחמד לשתף את החברים שלי במקרים נעימים וגם פחות נעימים ולהתייעץ איתם על כל מיני דברים. יש לנו במרכז המון פעילויות מגוונות וכיפיות."

ג: "אני לומד בכיתה ה'. כיף ונחמד להיות בחברה של ילדים שהם כמוני ואני אוהב את כל הפעילויות במרכז באופן שווה."

ע: "אני לומדת בכיתה ב'. אני אוהבת מאוד להגיע למרכז, כי יש שם פעילויות מעניינות."

ע: "אני לומדת בכיתה ג'. אני אוהבת לבוא למרכז, כי משעמם לי בבית ובמרכז עושים המון פעילויות כיפיות ומעניינות וכיף אחרי יום לימודים עם הרבה מחשבות בראש, לבוא למרכז כי לומדים פה בכיף דברים מעניינים."

נ: "אני לומד בכיתה ג'. אני נהנה כי יש לי כאן חברים לשחק איתם אחר הצהריים, מה שאין לי בדרך כלל בימים אחרים."

ג: "אני לומדת בכיתה ה'. אני נהנית לבוא למרכז כי אני אוהבת פעילויות של ספורט. האמת שבימי שלישי לא תמיד בא לי לבוא לפה, כי אני גרה רחוק וההורים שלי מסייעים אותי למרכז, אבל כשאני מגיעה למרכז אז הכי כיף לי ואני נהנית מהפעילויות."

מ: "אני לומדת בכיתה ז'. אני אוהבת לבוא למרכז, כי יש פה פעילויות כיפיות, זאת השנה השנייה שלי. במרכז אני מרגישה שיש לי יכולת ביטוי, אני נהנית מאוד לבוא ומרגישה ביטחון. אני אוהבת מאוד להיות פה, אוהבת במיוחד את ההפסקות, היצירות שמכינים וגם את החברים שהכרתי פה."

ל: "אני לומד בכיתה ו'. בקבוצה שלנו בשלוחת כרמיאל, יש ילדים חרשים וכבדי שמיעה. אנחנו משחקים במשחקים חווייתיים, עושים פעילויות שונות עם המורות ועם המורה לספורט דאוד וגם מעבירים פעילויות בעצמנו לשאר החברים. אני אוהב מאוד להגיע לקבוצה, בגלל שהיא מעבירה את הזמן כשמשעמם בבית 😊 אני הכי אוהב לצאת החוצה לפעילות ולהפסקה הפעילה שלנו. זו השנה הרביעית שלי בקבוצה ואני שמח לשחק ולפגוש את החברים במרכז."

ש: "אני לומדת בכיתה ד'. בזמן האחרון אני פחות מגיעה למרכז כי אין לי איך להגיע, אבל כשהגעתי היה לי כיף. כולם משחקים ביחד, כולם דומים אחד לשני בגלל שלכולם יש מכשירים, זה נעים ככה ופחות מפחד שאני לא היחידה עם מכשירים וגם שיש לי שאלות, אני יכולה לבוא לשאול את החברים והם עוזרים לי."

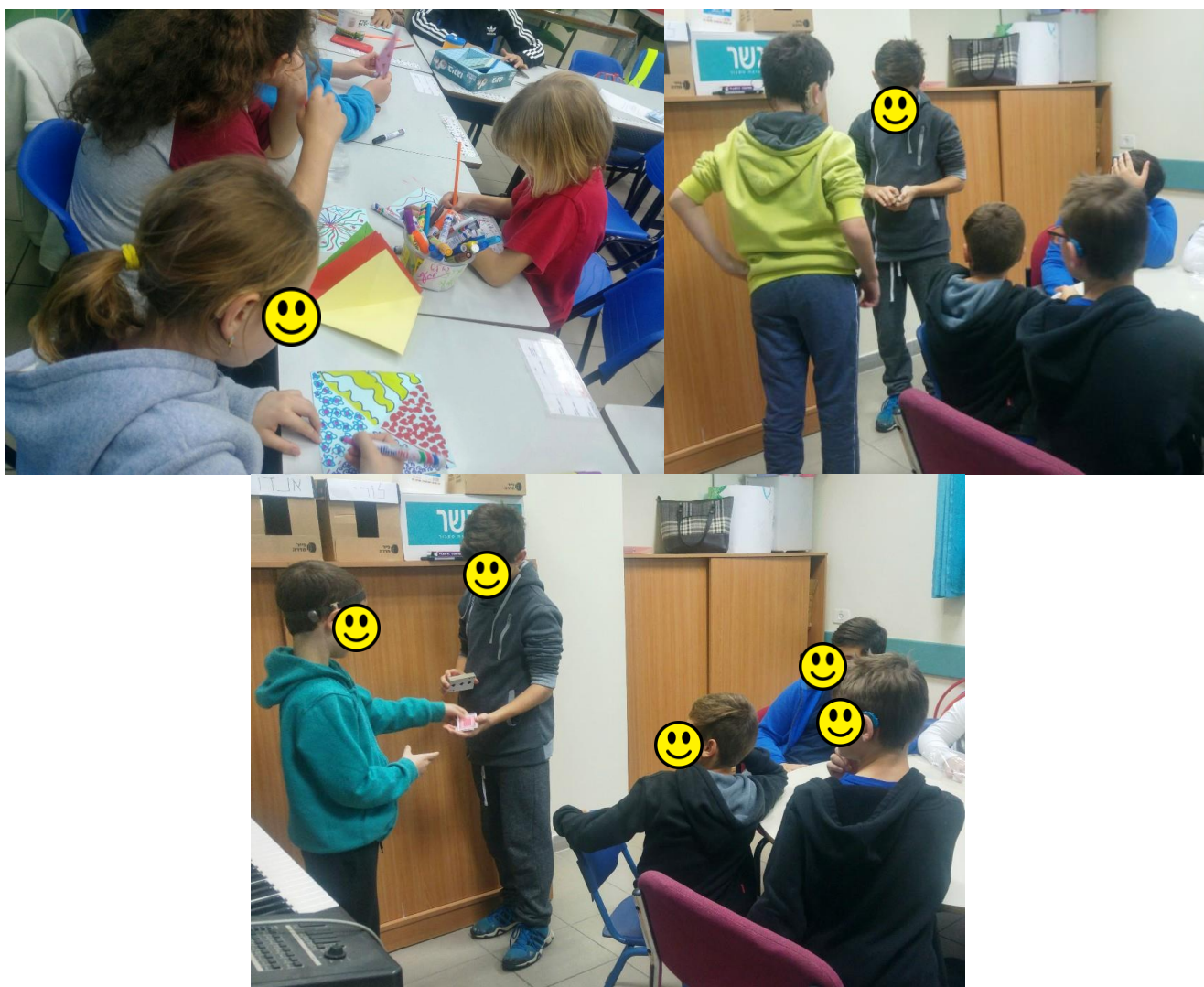
צוות שלוחת כרמיאל: איריס, בר, הדס ודאוד, שמחים מאוד שהילדים נהנים להגיע למרכז שלנו. אנו משתדלים לשמור על סדר מפגש קבוע ולגוון את הפעילויות במרכז. הילדים זוכים להנות מקבוצת השווים להם ומרגישים שווים היות והיחסים בקבוצתנו מבוססים על הדדיות, הבנה ותמיכה קבוצתית. הילדים יודעים כי הם יכולים לשתף את חברי הקבוצה ולדבר עם חבריהם על כל נושא שמעניין אותם, גם על נושאים שהם מתביישים לדבר בבית או בבית הספר. הם נהנים לתכנן פעילויות ולהעביר אותם בתורנות לחבריהם לקבוצה, להתנסות

בפעילויות מגוונות ומעשירות המועברות על ידי מורי הצוות, לשתף, לשאול ולהתייעץ עם צוות המורים ו/או עם חבריהם לקבוצה.

אנו צוות השלוחה נהנים מאוד מעבודתנו במרכז ונהנים עוד יותר לראות את ילדי השלוחה שמחים ונהנים, פורחים, משתפים, נפתחים ומתפתחים ממפגש למפגש, וכמו שאומר פט ריילי, כדורסלן ומאמן בין הטובים ביותר בליגת ה-NBA: "אם תעשה כל שביכולתך למען הקבוצה, תמיד תעשה משהו טוב גם לעצמך".

בנוסף, השבוע פתחנו את שערנו ואירחנו מתנדבים צעירים מכיתות ו' של בית ספר "כלנית" בכרמיאל, מפרויקט "אור לבוגר" שהגיעו אלינו במסגרת התנדבות בקהילה לערוך פעילות עם ילדי המרכז. בשיתוף פעולה מופלא, נוצרה פעילות מיוחדת ומהנה עם המון יצירה, משחקי כדור וחברות תוך הכרות אחד את השני, נרקמה ידידות נפלאה. ילדי המרכז סיכמו ואמרו **"שמחנו לארח את המתנדבים הצעירים ואנו שמחים שהם הכירו אותנו והבינו כי ילדים כבדי שמיעה וחרשים הם ילדים שווים לכל דבר וחשוב להתייחס אלינו כשווים"**. המתנדבים הצעירים הבטיחו להיות שגרירים ולהפיץ מסר זה.

תודה לצוות השלוחה על היצירתיות והפעילויות המגוונות.

בר, הדס, דאוד ואיריס

مجموعة السواسية - فرع كرميئل

نحن طلاب المركز العلاجي - التربوي بفرع كرميئل ، يسعدنا مشاركتكم بأفكارنا ومشاعرنا بالنسبة لمركزنا والفعاليات والاصدقاء به.

أ: "انا طالب في الصف السادس واحب جداً الحضور للمركز. جميعنا هنا مع أجهزة سمع ونشعر بأننا متساوين. هذا جميل أن نشرك أصدقائنا بمواقف جميلة وغير جميلة وأن نتشاور معهم على الكثير من الاشياء. لدينا في المركز الكثير من الفعاليات المختلفة والجميلة".

ج: "انا طالب في الصف الخامس، هذا رائع بأن اكون برفقة اولاد مثلي وانا احب الفعاليات بالمركز بشكلٍ متساو".

ع: "انا طالب بالصف الثاني، أحب كثيراً الحضور الى المركز ، هناك الكثير من الفعاليات الرائعة".

ع: "انا طالب في الصف الثالث، أحب الحضور الى المركز. اشعر كثيراً بالملل في البيت لذلك احب الحضور الى المركز لأننا نقوم بالكثير من الفعاليات الجميلة والمسلية بعد يوم تعليمي. في المركز نتعلم بمتعة ونقوم بأشياء جميلة".

ن: انا طالب في الصف الثالث، استمتع كثيراً بالمجيء الى المركز لأنه لدي الكثير من الأصدقاء الذين لعب معهم بعد الظهر. الأمر الذي لا امتلكه بحياتي اليومية بالايام الاخيرة".

ج: " انا طالبة بالصف الخامس، أحب كثيراً الحضور الى المركز لأنني احب الفعاليات الرياضية. الحقيقة انه في أيام الثلاثاء لا احب كثيراً الحضور الى هنا ، لأنني اسكن بعيداً واهلي يحضرونني. ولكن عندما احضر اشعر بالفرح واستمتع بالفعاليات".

م: " انا طالبة في الصف السابع، احب كثيراً الحضور الى المركز بسبب الفعاليات الرائعة التي نقوم بها. هذه السنة هي السنة الثانية لي هنا. بالمركز اشعر بأنني استطيع التعبير عن نفسي، اشعر بثقة كبيرة واحب المجيء الى هنا. احب كثيراً الاصدقاء والفعاليات التي نقوم بها.

ل: "انا طالب في السادس، في مجموعتنا في كرميئل ، يوجد طلاب يعانون من ضعف سمعي وصم. نلعب بألعاب مثيرة ، ونقوم بفعاليات مع المعلمات ومع معلم الرياضة " داوود". وايضاً نقوم بتمرير فعاليات لباقي الأصدقاء. أحب جداً الحضور للمجموعة، لأنني اقضي الوقت ولا اشعر بالملل. احب الخروج الى الاستراحات والفعاليات. هذه السنة هي السنة الرابعة لي بالمجموعة، وأنا سعيد بأن التقى والعب مع أصدقائي بالمركز".

ش: " انا طالبة بالصف الرابع. في الفترة الاخيرة لا احضر كثيراً الى المركز لأنني لا استطيع الوصول. ولكن عندما حضرت هذا كان ممتع للغاية. الجميع يلعبون سوياً ، الكل هنا متشابهون لانهم جميعاً مع أجهزة سمع. هذا جيد ويشعرنني بالأطمئنان بأنني لست الوحيدة مع جهاز سمع، وايضاً عندما اريد ان اسأل اصدقائي اي شيء اسألهم دون تردد ويساعدوني".

طاقم فرع كرميئل : איריס , בר , הדס ודאוו , سعيدون جداً بأن الطلاب يحبون الحضور للمركز. نحاول دائماً ان نحافظ على نظام وترتيب اللقاء وأن ننوع في الفعاليات.

الطلاب يستمتعون من مجموعة السواسية ويشعرون بأنهم متساويين وذلك لأن العلاقات بمجموعتنا تستند على التبادلية، الفهم والدعم. الاولاد على علم بأنهم يستطيعون ان يشاركوا افراد المجموعة وان يتحدثوا عن كل موضوع يهمهم. وايضاً على المواضيع التي يخلون التحدث بها في البيت او المدرسة. يستمتعون في تحضير فعاليات وتمريرها حسب الدور لأصدقائهم بالمجموعة، يشاركوا في فعاليات متنوعة وغنية التي يمررها معلمات المركز، يشاركوا ويتشاوروا مع الطاقم او مع اصدقائهم في المجموعة.

نحن طاقم الفرع نستمتع جداً بعملنا بالمركز ونستمتع اكثر ان نشاهد طلابنا فرحين ، مزهرين ومنفتحين بكل لقاء ولقاء. وكما قال וסן ריילי من افضل لاعبي كرة السلة والمدربين بفرقة " NBA اذا عملت كل ما بوسعك من اجل المجموعة، دائماً تعمل شيئاً جيداً لنفسك ايضاً".

שלוחת לימודי העשרה נהריה

מדי יום שלישי מגיעים למרכז הטיפולי בנהריה תלמידים לקויי שמיעה מנהריה והאזור. היות ותלמידים אלו משולבים בבתי הספר בסביבת מגוריהם, המפגש עם ילדים לקויי שמיעה הדומים להם כמעט ואינו מתקיים ביום יום. המפגש במרכז בשעות אחר הצהרים מהווה עבורם הזדמנות מצוינת למפגש עם קבוצת השווים.

אנו פותחות את הפעילות "במעגל קסם" של שיתוף, בו הילדים מספרים על חוויות מהשבוע החולף, על משהו מיוחד שקרה להם, או על כל דבר אחר שהם רוצים לשתף בו את הקבוצה.

במפגש האחרון כל ילד קיבל פתק עם אות והיה צריך לספר משהו שקרה לו השבוע שמתחיל באות שהגריל. לדוגמא ר- ראיתי סרט עם אחי בקולנוע....

לאחר הפעילות של "מעגל הקסם", אנו משחקים במשחקי חברה שונים המגבשים את הקבוצה, גורמים להנאה ומפתחים מיומנויות שונות. במפגש האחרון שיחקנו " חבילה עוברת" עם היגדים, כגון: "תן לילד שאתה מכיר הכי הרבה זמן בקבוצה", "תן לחבר שמצחיק אותך" וכדומה. המשחק אהוב מאוד על הקבוצה ומהנה, אך מזמן גם אינטראקציות חברתיות ושיח בין הילדים.

יגר הילה,

רכזת שלוחת נהריה

מרכז האתרא פּרע נהריא:

יחזר כל יום אל מרכז האתרא בנהריא פּלאב יעانون מן זעפּ באלסמ מן נהריא ואלמנטة.

כון הؤلاء הפּלאב מנדמגין פי المدارس العاديه في مكان سكناهم ، اللقاء مع فلاب مع زعف بالسمع المشابهين لهم ، لا يحصل تقريبا يومية.

لقاء الفلاب بالمركز بساعات ما بعد الظهر هو بمثابة فرصة ممتازة للقاء مجموعة السواسية.

نفتتح فعالياتنا ب "دائرة سحرية" للمشاركة والذي بها يروي لنا الفلاب تجارب وفعاليات قاموا بها الاسبوع الماضي.

يتحدثون عن شيء خاص حدث لهم ، او يتحدثون عن كل شيء اخر يريدون ان يشركوا به المجموعة.

في اللقاء الاخير ، حصل كل طالب على اقصوصة مكتوب عليها حرف معين ، وعليهم ان يخبرونا عن شيء حصل لهم هذا الاسبوع يبدأ بالحرف الذي حصل عليه.

مثال: "ر" : رأيت فيلم مع اخي الصغير بالسينما.

في نهاية الفعالية ، نقوم بالعباب اجتماعية تربوية عديدة والتي تهدف الى تعزيز علاقة الفلاب والمجموعة. والتي

تشعرهم بالمتعة وتطور مهارات مختلفة. في اللقاء الاخير ، لعبنا لعبة " رزمة متنقلة" مع اقوال. مثال: " اعط الولد

الذي تعرفه اكثر وقت في المجموعة". " اعط الصديق الذي يضحكك " والخ..

اللعبة ممتعة جداً والمجموعة تحب ان تلعبها كثيراً، وهي تتيح تفاعل اجتماعي وحديث بين الفلاب.

يגר הילה מרכזة פּרע נהריא

"פלא" - פעילות בעקבות הספר והסרט

במסגרת חוגי ההעשרה, ילדי שלוחת טבריה קראו את הספר "פלא". אחרי תהליך ארוך וחוייתי שעברו לאורך קריאת הספר, יצאו הילדים מגבולות המרכז הטיפולי לצפות בסרט בבית הקולנוע.

קצת על הסרט: דרמה כובשת, מופלאה, מרגשת ונוגעת, המתמקדת בסוגיה של קבלת האחר. הסרט מזקק את התייחסותה של החברה לשונה ועל הרתיעה ממה ש"לא יפה" או "לא רגיל".

ע' תיאר את החוויה: **"הסרט היה מרגש והוא העביר מסרים חשובים מאוד. אני ממליץ לכולם לצפות בו."**

התהליך התודעתי-רגשי-חברתי נמשך גם במפגשים שלאחר מכן, במרכז הטיפולי, במסגרת חוגי ההעשרה. הדבר נעשה על ידי אמצעים חווייתיים שונים התורמים לילדים כקבוצה וכיחיד. באחד המפגשים נערכה פעילות בנושא דמות משמעותית - התלמידים שוחחו על דמויות מהסרט ועל תרומתן לגיבור הסרט. לאחר מכן נערך שיח על האנשים המשמעותיים בחייהם של התלמידים, מה מאפיין אותם, מה הערך שלהם, מהם תכונותיהם וכו'.

התלמידים שמחו לשתף, להקשיב, לשאול ולנהל דיון פורה, פתוח ומגבש.

א' מתאר את תחושותיו: **"למדתי הרבה דברים חדשים שלא הכרתי על החברים שלי. היה לי מעניין וגם כיף לחלוק ולשתף."**

אפרת כהן,

רכזת חטיבות עליונות ולימודי העשרה

ضمن إطار دورات الإثراء ، قرأوا طلاب فرع طبريا كتاب "عجوبة" ، وبعد مرحلة طويلة ومثيرة لقراءة الكتاب ، انطلق الطلاب لمشاهدة الفيلم في السينما.

قليلاً عن الفيلم: دراما تخطف القلوب ، مثيرة ومعبرة ، التي تتمركز حول تقبل الآخر وتعامل المجتمع معه ، وحول الخوف من ما هو "ليس جميل" او غير عادي.

ع' - وصف التجربة: **الفيلم كان مؤثر جداً مع اهداف مهمة . أنصح الجميع بمشاهدته.** السيرورة الإدراكية العاطفية الاجتماعية امتدت للقائات بعد ذلك، في المركز العلاجي، ضمن إطار دورات الإثراء. والذي حُقق بواسطة وسائل مثيرة وممتعة والذين يدعمون الطلاب كمجموعة وكأفراد. في أحد اللقاءات ، قمنا بفعالية بموضوع " شخصية مهمة" - الطلاب تحدثوا عن الشخصيات بالفيلم، وعن مساهمتهم ودعمهم للبطل. وبعدها كانت هناك محادثة حول الناس المهمين في حياة الطلاب، ما يميزهم وما هي قيمتهم وصفاتهم الخ.. الطلاب كانوا سعيدين جداً بالمشاركة والاصغاء والأسئلة ، حيث ان المحادثة كانت مثمرة ومثيرة وساعدت في تكتل الطلاب مع بعضهم البعض.

أ' يصف مشاعره: **" لقد تعلمت الكثير من الاشياء التي لم أكن أعرفها عن اصدقائي. وكان هذا مثير جداً وممتع ان أعبر عن رأبي وأن استمع للجميع.**

افرت كوهن

مركزة التعليم الاعدادي والإثراء

פעלالية " كيف أشعر؟ "

فكرة الفعالية:

تعرف الطلاب على المشاعر والتعبير عنها.

الأهداف:

- تنمية الثروة اللغوية في مجال المشاعر.
- أن يطور الطلاب الإدراك لقوس المشاعر عند الإنسان.
- تشجيع الإصغاء الذاتي.
- أن يتمكن الطالب على استعمال كلمات خاصة بالمشاعر.

سير الفعالية:

الطلاب لعبوا لعبة " أحداث ومشاعر " . كل طالب ، حسب دوره، يسحب بشكل عشوائي أقصوصة التي تضمن حدث من علبة " الأحداث" ويقرأه امام باقي الطلاب. وبعدها يختار بطاقة من بطاقات "الوجوه" التي تحوي كلمة تدل على مشاعر، والتي كان سيشرح بها لو أنه مر بتجربة مشابهة لما هو مكتوب بالأقصوصة. خلال الفعالية ، كان هناك نقاش بين الاولاد الذين شاركوا الآخرين بمشاعرهم وأحداث مشابهة حصلت لهم واشعرتهم بمشاعر مشابهة او مختلفة. أيضاً نحن كمعلمات وطاقتنا ، شاركنا المجموعة بمشاعرنا، وتحدثنا عن مواقف تحرك فينا مشاعر مختلفة. وحاولنا تجسيد الحقيقة أن الإحساس ليس شيء ثابت. كان مهم لنا ان يستنتج الطلاب في نهاية الفعالية بأن كل احساس هو جدير ومقبول، وأحياناً نفس الحدث يمكن ان يُشعر انسان بشعور معين ، وانسان آخر بشعور مختلف كلياً. الفعالية والنقاش بعدها اتاحوا للطلاب المجال في تطوير لغتهم ، وايضاً أن يجربوا الاحساس بمشاعر مختلفة بدون نقد على الاختلاف النابع من احساسهم الغير موضوعية. الطلاب أبدوا مشاركة فعالة ، شاركوا بمشاعرهم احداث حصلت معهم ، تعرفوا على كلمات مشاعر جديدة، حتى أنهم بدأوا بإستعمالها، فهموا واستوعبوا أنه أحياناً يمكن دمج أكثر من احساس. (مثال : وحدة وعصبية، قلق وخوف الخ.) وتعلموا أن المشاركة بأحداث ومشاعر مع الآخرين ينتج تفهم وقرب بين الأشخاص. منى- مركز الإثراء فرع سخنين.

פעילות " איך אני מרגיש "

רעיון הפעילות:

התלמידים ילמדו לזהות רגשות ולבטא אותם.

מטרות:

- להעשיר את אוצר המילים בתחום הרגשות.
- לפתח מודעות אצל התלמידים לקשת רחבה של רגשות אצל בני אדם.
- לעודד קשב עצמי.
- לתרגל שימוש במילות רגש.

מהלך הפעילות:

התלמידים שיחקו במשחק "אירועים ורגשות". כל תלמיד בתורו שולף באופן אקראי פתק המכיל אירוע מתוך קופסת "האירועים" ומקריא אותו בפני שאר התלמידים. לאחר מכן בוחר באחד מפתקי הפרצופים המכילים מילת רגש, אותו היה חש לו היה חווה חוויה דומה לכתוב בפתק. הפעילות לוותה בדיון שבו הילדים שיתפו אחד את השני ברגשות ואירועים דומים שחוו וגרמו להם להרגיש רגשות דומים או שונים. גם אנו, כמורים ואנשי צוות שיתפנו את הקבוצה ברגשותינו, סיפרנו על מצבים שמעוררים בנו רגשות שונים, ונסינו להמחיש את העובדה שהרגש אינו דבר קבוע. היה לנו חשוב שהתלמידים יסיקו בסוף הפעילות שכל רגש הינו ראוי וקביל, ושלפעמים אותו אירוע יכול לגרום לאדם מסוים להרגיש רגש מסוים ולאחר

רגש שונה. הפעילות והדיון בעקבותיו אפשרו לתלמידים להעשיר את השפה, אך גם להתנסות ברגשות שונים ללא ביקורת על השונות הנבעת מתחושותיהם הסובייקטיביות. התלמידים שיתפו פעולה, שיתפו ברגשות ואירועים, הכירו מילות רגש חדשות ואפילו התחילו להשתמש בהן, הבינו והפנימו שלפעמים יש צירוף של שני רגשות או יותר ביחד (כמו למשל בדידות ועצבות, דאגה ופחד וכד') ולמדו ששיתוף אירועים ורגשות עם אחרים יוצר הבנה וקרבה בין בני אדם.

מונא, שלוחת לימודי העשרה סח'נין

שלוחת נצרת

الطالبة ر' الصف الثامن من قرية يافة الناصرة. مشاركة فعالة بفرع الناصرة من اليوم الاول للفرع وحتى يومنا هذا. ماذا تفكر وماذا تقول عن فرع الناصرة:

"بالفرع نتفهم ونفهم بعضنا البعض, نشعر اننا متساوون ولا فرق أو اختلاف بيننا, نشعر براحة اكثر لطلب وتلقي المساعدة والشرح, نشعر براحة اكثر للتحدث ومشاركة الصعوبات والمشاكل التي تواجهنا, نستطيع حل مشاكلنا بمفردنا دون الحاجة للانتظار لتلقي مساعدة من المربية, نستطيع التواصل مع الآخرين بشكل مريح وسهل دون الصراخ".

الطالب ع' الصف السادس من الناصرة يقول: "بفرع الناصرة انا سعيد جدا يوجد لدي أصدقاء":)

התלמידה ר' כיתה ח' מכפר יפיע. תלמידה פעילה בשלוחת המרכז בנצרת מהיום הראשון של השלוחה ועד ליום הזה. מה היא חושבת ומה היא אומרת על שלוחת נצרת: "בשלוחה מבינים אחד את השני, מרגישים שכולם אותו דבר, מרגישים יותר בנוח לבקש עזרה או הסבר, מרגישים יותר בנוח לדבר על הקשיים והבעיות, אפשר לפתור את הבעיות בלי להרגיש רע ולחכות למחנכת ואפשר לנהל תקשורת עם האחר בצורה נוחה בלי צעקות".

התלמיד ע' מכיתה ו' מנצרת אומר: "בשלוחה אני שמח כי יש לי חברים":)

מרכז חינוכי-טיפולי ללקויי שמיעה – מחוז צפון

כתובת: רח' טרומפלדור, שיכון ב' ת.ד. 812 טבריה
טלפון: 04-6716274 פקס: 04-6712328

סמל מוסד משה"ח: 225060 דוא"ל: lakash.tzafon@gmail.com

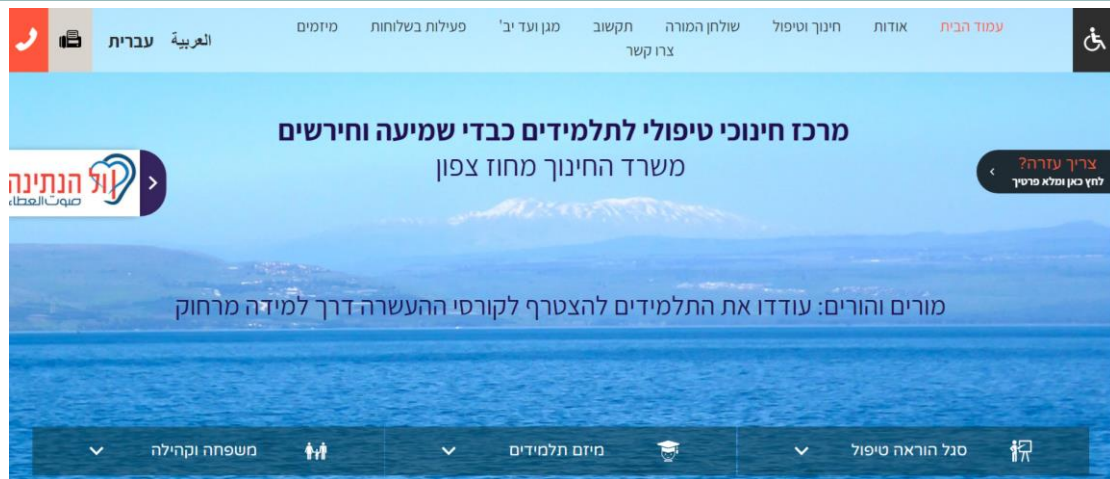
ולסיכום, מה לפנינו 2/2018?

7.2 – מפגש אשכול חברתי

14.2 – מפגש אשכול פדגוגיה

21.2 – מפגש אשכול חברתי

28.2 – חופשת פורים

אנו מזמינים אתכם לבקר באתר האינטרנט שלנו, בכתובת:

[/http://www.lakash-tzafon.co.il](http://www.lakash-tzafon.co.il)

תודה מקרה לב לכותבי.

נשמח לקבל מכם משוב

וכתבות לעזרונם הבאים.

להתראות בעזרון הבא...